

(συνέντευξη)

Β. ΚΟΡΚΙΔΗΣ, Ν. ΡΟΔΟΠΟΥΛΟΣ

«Κορυφαία επιχειρηματική πράξη»

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ στον Χρήστο Γαδ

Οι πρόεδροι του Εμπορικού & Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Πειραιά (ΕΒΕΠ), κ. Βασίλης Κορκίδης, και της Ελληνικής Εταιρείας Logistics (EEL), κ. Νικόλαος Ροδόπουλος, μιλούν στο «Logistics Leader» για τις δυνατότητες που δημιουργεί η σύσταση του πρώτου στην Ελλάδα Supply Chain & Logistics Cluster για την εγχώρια οικονομία και ειδικότερα για την πόλη του Πειραιά. Αναφέρονται στα σημαντικά οφέλη που θα αποκομίσουν από το εγχείρημα τόσο οι επιχειρήσεις εφοδιαστικής αλυσίδας που λειτουργούν γύρω από το λιμάνι, όσο και οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον ευρύτερο χώρο της ναυτιλίας, τονίζουν τη συνεισφορά του τομέα της Εφοδιαστικής στην οικονομία και πώς αυτή θα μπορούσε να πολλαπλασιαστεί μέσω του cluster, αλλά και πώς αυτή η πρωτοβουλία θα μπορούσε να αναδείξει τον Πειραιά σε διαμετακομιστικό κέντρο διεθνούς εμβέλειας με επίκεντρο τη ΝΑ. Ευρώπη.

«
B. Κορκίδης: «Η συνύπαρξη των Logistics και Maritime Clusters αποτελεί αναγκαία συνθήκη που θα ενδυναμώσει την εθνική επιχειρηματικότητα και θα ενοποιήσει τις δυνάμεις τομέων και κλάδων οι οποίοι σήμερα -σχεδόν- ασυντόνιστα βρίσκονται συνήθως παρατηρητές των εξελίξεων»

«
N. Ροδόπουλος: «Είναι μια στρατηγική κίνηση που διαφοροποιείται από τις μέχρι σήμερα πρακτικές και περνάει στην πράξη, δηλαδή στην υλοποίηση μιας οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης με κέντρο την ελληνική επιχειρηματικότητα»

Ο κ. N. Ροδόπουλος (αριστερά) και ο κ. B. Κορκίδης υπογράφουν το μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ του Εμπορικού & Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Πειραιά (ΕΒΕΠ) και της Ελληνικής Εταιρείας Logistics (EEL).

Από την τελετή υπογραφής για το μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ ΕΒΕΠ και EEL. Από αριστερά: Νίκος Μαυρικός, Υπεύθυνος ΓΕΜΗ και Εξυπηρέτησης Επιχειρήσεων, Κώστας Αχλαδίτης, Β΄ Αντιπρόεδρος ΕΒΕΠ, Βασίλης Κορκίδης, Πρόεδρος Δ.Σ. ΕΒΕΠ, Φάνη Δημοπούλου, Μέλος Δ.Σ. EEL, Γιώργος Παναγιωτόπουλος, Μέλος Δ.Σ. EEL, Νικόλαος Ροδόπουλος, Πρόεδρος Δ.Σ. EEL, Χρήστος Μήτσος, Μέλος Δ.Σ. EEL, Ελένη Μπίτσιου, Μέλος Δ.Σ. EEL, και Αλέξης Αλεξίου, Αντιπρόεδρος Οικονομικών EEL.

Στόχος του μνημονίου συνεργασίας ΕΒΕΠ και ΕΕΛ, η ανάδειξη του λιμανιού του Πειραιά ως παγκόσμιου διαμετακομιστικού κόμβου με επίκεντρο τη ΝΑ. Ευρώπη.

Κύριε Κορκίδη, το ΕΒΕΠ και η ΕΕΛ ανακοίνωσαν τη δημιουργία του πρώτου στην Ελλάδα Supply Chain & Logistics Cluster, με στόχο την ενίσχυση της εφοδιαστικής αλυσίδας και την ανάδειξη του Πειραιά σε διαμετακομιστικό κέντρο διεθνούς εμβέλειας. Ποιοι οι πρωταρχικοί στόχοι του cluster;

Β.Κ.: Πράγματι, το ΕΒΕΠ και η Ελληνική Εταιρεία Logistics, δύο φορείς με μακρά και γόνιμη συνεργασία, ένωσαν τις δυνάμεις τους με την υπογραφή Πρωτοκόλλου Συνεργασίας για την προώθηση δράσεων ενίσχυσης και αναβάθμισης των υπηρεσιών logistics. Στο πλαίσιο του Μνημονίου Συνεργασίας έχουν προσδιοριστεί συγκεκριμένοι, κεντρικοί άξονες, για την ανάδειξη του Πειραιά ως παγκόσμιου διαμετακομιστικού κόμβου με επίκεντρο τη ΝΑ. Ευρώπη.

Μεταξύ άλλων, οι δύο οργανισμοί θα υποστηρίξουν τη διεξαγωγή ερευνών και μελετών για τη δημιουργία αλυσίδων προστιθέμενης αξίας στην εθνική Εφοδιαστική Αλυσίδα, οικοδομώντας παράλληλα συνέργειες με διεθνείς οργανισμούς, εκπρόσωπους δημόσιας διοίκησης, επιχειρηματικούς φορείς και πανεπιστημιακά ιδρύματα. Ένας σημαντικός άξονας που επίσης έχει καταγραφεί στο εν λόγω Μνημόνιο είναι η ένταξη επιχειρήσεων μεταφορών, αποθήκευσης και διαχείρισης φορτίων σε χρηματοδοτικά εργαλεία τρίτων, μέσα από οριζόντια προγράμματα, αλλά και εξειδικευμένα, κάθετα σχέδια ενίσχυσης και εκσυγχρονισμού της αγοράς των Logistics.

Παράλληλα, θα επιδιωχθεί η αναβάθμιση των επιχειρήσεων logistics και των εργαζόμενων σε αυτές με την υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης και πιστοποίησης γνώσεων και δεξιοτήτων, ενώ ταυτόχρονα θα αναπτυχθούν δράσεις καινοτόμου έρευνας γύρω από τα logistics, μέσα από εφαρμοσμένα προγράμματα προπτυχιακών ή μεταπτυχιακών τμημάτων πανεπιστημιακού επιπέδου. Η σύνδεση αυτή της ακαδημαϊκής με την επιχειρηματική κοινότητα θα παράγει αμφίδρομα οφέλη, ιδιαίτερα όσον

αφορά στον περαιτέρω εκσυγχρονισμό της Εφοδιαστικής Αλυσίδας, σε συνδυασμό πάντα με το περιβαλλοντικό και κοινωνικό αποτύπωμα που πρέπει να διαθέτουν τα σύγχρονα Logistics. Εξυπακούεται ότι συστηματικές ενέργειες πληροφόρησης, αποτελούν βασική προϋπόθεση για την εδραίωση της απαραίτητης κουλτούρας αναφορικά με τον σημαίνοντα ρόλο και την εξαιρετική σπουδαιότητα της εθνικής Εφοδιαστικής Αλυσίδας στην οικονομία της χώρας μας.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφερθώ και στην πρόσφατη υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ του ΕΒΕΠ και του Ινστιτούτου Βιώσιμης Κινητικότητας και Δικτύων Μεταφορών, μέσω του οποίου οι στόχοι του Cluster έρχονται να ενισχυθούν έτι περαιτέρω, προσβλέποντας ιδιαίτερα στη διεξαγωγή εφαρμοσμένης έρευνας σε θέματα λειτουργίας, οργάνωσης, προγραμματισμού, οικονομικής ανάλυσης και διαχείρισης Συστημάτων Μεταφορών, αλλά και παροχής εκπαίδευσης και επιμόρφωσης στα αντίστοιχα αντικείμενα.

Καταλήγοντας, και επ' ευκαιρία πρόσφατης συμμετοχής μου σε εσπερίδα μεταφορικού Δικαίου και Δικαίου των Logistics που διοργάνωσε ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Διεθνούς Διαμεταφοράς και Επιχειρήσεων Logistics, θα ήθελα να τονίσω ότι για να επιτευχθεί ο στρατηγικός στόχος της εξέλιξης της χώρας σε διαμετακομιστικό κέντρο της ΝΑ. Ευρώπης απαιτούνται ορισμένες προϋποθέσεις, στις οποίες αντιστοιχούν δράσεις που προωθούνται από το Επιμελητήριο, όπως εκσυγχρονισμός και ανάπτυξη λιμένων, ανάπτυξη εμπορευματικών κέντρων, υιοθέτηση Ευφώνων Συστημάτων Μεταφορών, εφαρμογή καινοτόμων χρηματοδοτικών εργαλείων και μηχανισμών.

Κύριε Ροδόπουλε, γιατί πιστεύετε ότι το Cluster αποτελεί το όχημα για την επίτευξη των ανωτέρων στόχων;

Ν.Ρ.: Τα τελευταία χρόνια η λέξη cluster ακούγεται όλο και

συχνότερα, χωρίς όμως να έχει γίνει κατανοητό το σύνολο της έννοιας το οποίο περιλαμβάνει και τη σπουδαιότητα που μπορεί να έχει για μία γεωγραφική περιοχή, είτε αυτή είναι ένα λιμάνι είτε μία χώρα. Επί της ουσίας, cluster είναι μια συστάδα επιχειρήσεων και ιδρυμάτων, τα οποία βρίσκονται σε μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή και συνδέονται με την παροχή ομαδοποιημένων προϊόντων και υπηρεσιών. Δηλαδή έχουν κοινό ή αλληλεξαρτώμενο προϊόν ή υπηρεσία. Το cluster έχει ως σκοπό να εξυπηρετήσει τη μεγαλύτερη οικονομική απόδοση των μελών του, να αυξήσει την ανταγωνιστικότητα, να δημιουργήσει γεωγραφική εξωστρέφεια, να δημιουργήσει καινοτομία, να ενσωματώσει και να μεταδώσει τη γνώση και τελικά να δημιουργήσει έναν υποστηρικτικό μηχανισμό στην εμπλεκόμενη επιχειρηματικότητα.

Εάν θέλουμε να προσθέσουμε κάποιες σταθερές, θα μπορούσαμε να πούμε ότι μέσα από την ενεργοποίηση ενός cluster δημιουργούνται άμεσα οφέλη όπως:

- * Θετικές δευτερογενείς επιδράσεις, οι οποίες κατανέμονται από κοινού σε όλο το εύρος των διασυνδεδεμένων επιχειρήσεων.
- * Η ενδυνάμωση του κοινού στόχου, που στρατηγικά είναι η ανάπτυξη της ζήτησης της αγοράς και η εξωστρέφεια.
- * Η εκμετάλλευση των αλληλοεπιδράσεων μεταξύ των εμπλεκόμενων και η μετατροπή τους σε κοινή γνώση.
- * Η δημιουργία κρίσιμης μάζας για την επίτευξη των στόχων.

Ένα cluster όπως αυτό του Supply Chain & Logistics -που πραγματικά με ιδιαίτερη χαρά, αλλά και μεγάλη ευθύνη ανακινώσαμε- αποτελεί την κορυφαία επιχειρηματική πράξη, η οποία μπορεί να αλλάξει το αναπτυξιακό τοπίο θετικά. Είναι μια στρατηγική κίνηση που διαφοροποιείται από τις μέχρι σήμερα πρακτικές και περνάει στην πράξη, δηλαδή στην υλοποίηση μιας οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης με κέντρο την ελληνική επιχειρηματικότητα.

Σύμφωνα με τον σχεδιασμό, το Cluster θα τεθεί υπό την ομπρέλα του ναυτιλιακού cluster Maritime Hellas που έχει συστήσει το ΕΒΕΠ, ωστόσο θα λειτουργεί αυτόνομα. Εκτιμάτε ότι μπορούν να υπάρξουν συνέργειες μεταξύ των δύο; Και τι οφέλη θα έχει αυτό;

Β.Κ.: Ξεκινάμε με την κοινή παραδοχή ότι ο Πειραιάς αποτελεί μοναδικό στρατηγικό σημείο, διαθέτοντας δύο καιρικούς πυλώνες για την ανάπτυξη και την πρόοδο της εθνικής μας οικονομίας, τη Ναυτιλία και την Εφοδιαστική Αλυσίδα. Ο Πειραιάς, από μόνος του, αποτελεί ένα άτυπο Maritime Cluster, τώρα πλέον και σχηματοποιημένο, με το Maritime Hellas Cluster. Από την άλλη πλευρά αποτελεί την κυρίαρχη περιφερειακή πύλη εισόδου και εξόδου των εμπορευματικών ροών της ΝΑ. Ευρώπης, ιδιαίτερα από και προς την Ασία και την Άπω Ανατολή.

Η συνύπαρξη των Logistics και Maritime Clusters αποτελεί αναγκαία συνθήκη που θα ενδυναμώσει την εθνική επιχειρηματικότητα και θα ενοποιήσει τις δυνάμεις τομέων και κλάδων οι οποίοι σήμερα -σχεδόν- ασυντόνιστα βρίσκονται συνήθως παρατηρητές των εξελίξεων. Η λειτουργία των δύο συστάδων θα προσδώσει, στην εκάστοτε εθνική στρατηγική, πραγματική ουσία και αποτελεσματικότητα. Επιπλέον, η ελληνική επιχειρηματικότητα θα αποκτήσει ένα βήμα εξωστρέφειας με οργανωμένη δομή, όραμα και στρατηγική, δεδομένα που μέχρι σήμερα απουσίαζαν ή

τουλάχιστον εμφανίζονταν κατά περιόδους να λειτουργούν άτυπα και συμπτωματικά.

Και με ποιον τρόπο θα επιτευχθεί αυτό;

Ν.Ρ.: Το Supply Chain & Logistics Cluster θα πρέπει να δημιουργήσει ένα ολοκληρωμένο business plan το οποίο να έχει τις ακόλουθες υποστηρικτικές δράσεις:

- * Έρευνα & Ανάπτυξη
  - * Δημιουργία Καινοτομίας
  - * Ψηφιοποίηση & Τεχνολογία
  - * Στρατηγική
  - * Εκπαίδευση
  - * Νομική Υποστήριξη
  - * Marketing
- Με αυτόν τον τρόπο μπορεί να παράξει:
- * Καινοτομία
  - * Ενοποίηση της επιχειρηματικής δυναμικής
  - * Δημιουργία και συντονισμό για στρατηγικό σχέδιο του επιχειρηματικού Πειραιά
  - * Προσέλκυση και δημιουργία νέων ροών
  - * Ενοποίηση της εθνικής δυναμικής των ελληνικών λιμένων
  - * Δημιουργία και προτάσεις για χρηματοδοτικά εργαλεία
  - * Ενοποίηση, μεταφορά της ακαδημαϊκής γνώσης προς όφελος της κοινότητας των Logistics.

Ένας από τους στόχους του cluster, όπως δηλώσατε, είναι και η ενίσχυση των επιχειρήσεων Εφοδιαστικής Αλυσίδας που έχουν παρουσία στο λιμάνι, αλλά και της εν γένει επιχειρηματικότητας του Πειραιά. Με ποιους τρόπους θα γίνει αυτό;

Β.Κ.: Επίδιωξη και απώτερος στόχος ενός τέτοιου cluster Εφοδιαστικής αλυσίδας είναι η δημιουργία, μπορούμε να πούμε, ενός Ινστιτούτου -στα επιτυχημένα πρότυπα της Ολλανδίας (Hellenic Institute of Research, Development and Innovation in Logistics)- το οποίο θα παράγει έρευνα και καινοτομία, θα ενοποιεί την επιχειρηματική δυναμική, θα συντονίζει το στρατηγικό σχέδιο του επιχειρηματικού Πειραιά, θα προσελκύει νέες ροές, θα συγκεντρώνει την εθνική δυναμική των ελληνικών λιμένων, θα προτείνει και θα δημιουργεί χρηματοδοτικά εργαλεία -π.χ. Juncker- συνδέοντας παράλληλα την ακαδημαϊκή γνώση και δημιουργώντας αντίστοιχα εθνικά πρότυπα πιστοποίησης επαγγελματιών προς όφελος της κοινότητας των Logistics. Πρόκειται για ένα δυναμικό όργανο, που θα διαθέτει εξίσου ισχυρό προφίλ εξωστρέφειας, με εθνική παρουσία και εκπροσώπηση σε διεθνή συνέδρια, εκθέσεις, αλλά και με την καθιέρωση της πρώτης ελληνικής, και πραγματικά διεθνούς, Έκθεσης Εφοδιαστικής Αλυσίδας στα πρότυπα των Ποσειδωνίων.

Ποια τα οφέλη που μπορούν να προκύψουν για τις εταιρείες-μέλη του;

Ν.Ρ.: Η λογική προσέγγιση είναι η διατήρηση μέρους των διερχόμενων φορτίων στην ελληνική επικράτεια. Ένα τέτοιο σενάριο θα εκτοξεύσει την εθνική οικονομία. Σκεφθείτε εάν το 1/3 των 3,8 εκατ. εμπορευματοκιβωτίων δέχονταν υπηρεσίες συναρμολόγησης ή ελαφράς μεταποίησης. Εάν δέχονταν υπηρεσίες πιστοποίησης και ποιοτικού ελέγχου. Εάν ο ίδιος όγκος εκτελωνιζόταν στη χώρα μας. Τότε η συμμετοχή του τομέα στο ΑΕΠ θα ήταν σε επίπεδα τα οποία

δεν μπορούμε να φανταστούμε. Και εδώ να μην ξεχάσουμε ένα πλήθος υποστηρικτικών δραστηριοτήτων, όπως είναι ο εφοδιασμός πλοίων, οι επισκευές και δεκάδες άλλες.

Επιπλέον, σημαντικό στοιχείο είναι και η κρουαζιέρα. Μια σημαντική πύλη εισόδου πλούτου που τα τελευταία χρόνια δέχεται ισχυρές πιέσεις. Κλείνοντας να μην παραλείψουμε να αναφέρουμε την επιβατηγό ναυτιλία, που μπορεί να αναβιώσει τις εμπορικές δραστηριότητες πέριξ του λιμένος.

Το όφελος δεν είναι λοιπόν μοναδιαίο ως προς τις διευθετικές εμπορευματικές ροές, είναι σύνθετο μοντέλο με θετικό πρόσημο.

Δεδομένου ότι στην Ελλάδα οι περισσότερες επιχειρήσεις έχουν μάθει να λειτουργούν αυτόνομα, πώς θα αλλάξουν νοοτροπία και θα πειστούν να συνταχθούν σε αυτήν την προσπάθεια;

Β.Κ.: Τα φαινόμενα της «απομόνωσης» και της έλλειψης συλλογικής νοοτροπίας είναι γνωστές αδυναμίες του ελληνικού επιχειρείν. Καλλιεργώντας την κατάλληλη επιχειρηματική κουλτούρα (και εδώ θα πρέπει να αναφερθώ στις επί μακρόν και πολλαπλές σχετικές πρωτοβουλίες και δράσεις του ΕΒΕΠ), θεωρώ ότι τα βήματα προς ένα σύγχρονο επιχειρηματικό πνεύμα πολλαπλασιάζονται με γοργούς ρυθμούς. Τα clusters εντάσσονται πλέον στην επιχειρηματική γλώσσα και γνώση. Πολλά, λοιπόν, και γνωστά τα οφέλη για τις επιχειρήσεις που συγκεντρώνονται σε συστάδες, δημιουργώντας τις ευνοϊκές, ονομαζόμενες τοπικές οικονομίες ή οικονομίες γειτνίασης και συγκέντρωσης.

Με αυτά τα δεδομένα, το Maritime Hellas, ένα cluster, αντίστοιχο της δύναμης μίας ισχυρής ναυτικής χώρας όπως η Ελλάδα, ήδη, από τη λειτουργία και την εμπειρία μας, μπορούμε να πούμε ότι ξεκίνησε και προχωρά με ενθαρρυντικές και αισιόδοξες προοπτικές.

Ν.Ρ.: Επίσης, να σημειώσουμε ότι το cluster δεν είναι συνεταιρισμός. Άρα καμία επιχείρηση δεν έχει να φοβηθεί τίποτα. Ο κοινός σκοπός είναι το νόημα και η ανάπτυξη της εγχώριας αγοράς με εξωστρέφεια και υγεία. Ο ανταγωνισμός θα δημιουργήσει ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα -και emphatikά χρησιμοποιώ την ίδια λέξη δύο φορές. Απαιτείται η οικονομία μας να γίνει ανταγωνιστική και αυτό αποκτάται με κόπο και δουλειά. Εμείς ως επιχειρηματικότητα, θεσμικά ή ιδιωτικά, οφείλουμε να εκπαιδεύσουμε τους εμπλεκόμενους προς όφελος όλων.

Ποιες επιχειρήσεις μπορούν να γίνουν μέλη του cluster; Απευθύνεται μόνο σε όσες δραστηριοποιούνται άμεσα ή έμμεσα στον τομέα των logistics;

Β.Κ.: Η δημιουργία του πρώτου Maritime Hellas Cluster στη χώρα μας, ως γνωστόν, υποστηρίζεται ενεργά από την Ένωση Ελλήνων Εφοπλιστών, το Ναυτικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΝΕΕ) και το ΕΒΕΠ. Μέσω της ηλεκτρονικής του πλατφόρμας προσφέρεται η δυνατότητα σε ευρείες επιχειρηματικούς κλάδους, με διαφορετικά αντικείμενα και επίπεδα να συμμετέχουν, συνθέτοντας το ελληνικό cluster Ναυτιλιακών Δραστηριοτήτων και Εφοδιαστικής Αλυσίδας. Επομένως, μπορούν να εγγραφούν από μονοπρόσωπες ατομικές επιχειρήσεις μέχρι και ανώνυμες εταιρείες, μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις, αλλά και μεγάλες εφοπλιστικές εταιρείες, χωρίς προτεραιότητα και ανταγωνιστική σχέση, με τα ίδια δικαιώματα και τα ίδια οφέλη.

Ν.Ρ.: Με άλλα λόγια, όλες αυτές που δραστηριοποιούνται γύρω από το λιμάνι και λειτουργούν υποστηρικτικά ως προς το έργο του.

Θα μπορούσε δηλαδή να ενταχθεί και η Cosco; Έχει υπάρξει ενδιαφέρον από τη μεριά της;

Ν.Ρ.: Όχι απλώς θα μπορούσε, αλλά πρέπει να ενταχθεί στο cluster. Το λιμάνι του Πειραιά και ο ΟΛΠ αποτελούν τον κύριο άξονα ανάπτυξης και λειτουργίας του cluster. Η επιχειρηματικότητα, και ιδιαίτερα αυτή που θα ενταχθεί στο cluster, περιμένει πολλά. Μην ξεχνάμε ότι η ισχύς ενός λιμένα στηρίζεται στην ενδοχώρα. Αυτό είναι ένας κανόνας απαράβατος.

Το cluster του Πειραιά δεν είναι ένα παιχνίδι μικρού και μεγάλου, είναι ένα παγκόσμιο interface παραγωγής και ανάπτυξης. Όλες οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις έχουν να λάβουν θετικά αποτελέσματα. Τα Global Supply Chains είναι η μορφή λειτουργίας του παρόντος και του μέλλοντος.

Η Cosco ταυτόχρονα μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο υποβοήθησης στην παραγωγή εθνικού πλούτου. Μην ξεχνάμε τα στοιχεία που έχουν δοθεί μέχρι σήμερα και το όραμα της διατήρησης τμήματος του διερχόμενου φορτίου στη χώρα μας.

Β.Κ.: Βεβαίως, όχι μόνο μπορεί, αλλά απ' ό,τι γνωρίζω θέλει να συμμετάσχει στο cluster. Κάθε μεγέθους επιχειρήσεις όχι μόνο έχουν το δικαίωμα, αλλά επιβάλλεται να εγγραφούν ισχυροποιώντας τη συνολική δυναμική μας. Άλλωστε, θα μπορούσε να θεωρήσει κανείς την Cosco και πελάτη πολλών μικρομεσαίων ελληνικών επιχειρήσεων σε εξοπλισμό και υπηρεσίες.

Εάν επιτύχει το εγχείρημα αυτό στον Πειραιά, θα μπορούσε να επεκταθεί το cluster και σε άλλα λιμάνια της χώρας;

Ν.Ρ.: Το Maritime Hellas Cluster, κάτω από το οποίο έχει ενταχθεί το Supply Chain & Logistics Cluster, αποτελεί κατά την προσωπική μου άποψη ένα εθνικό στρατηγικό σχέδιο που υλοποιείται εκτός υπουργικών χώρων. Με την πρωτοβουλία της Ένωσης Ελλήνων Εφοπλιστών, του ΝΕΕ και του ΕΒΕΠ, έλαβε σάρκα και οστά αυτό που έπρεπε να είχε γίνει εδώ και δεκαετίες.

Το Maritime Hellas δεν περιορίζεται μόνο στον Πειραιά, έχει μέλη από το σύνολο της επικράτειας. Η επιτυχία του cluster θα είναι η μεταφορά της τεχνογνωσίας υλοποίησης σε άλλα κεντρικά λιμάνια -και όχι μόνο.

Β.Κ.: Το Maritime Hellas ξεκίνησε και συνεχίζει να επεκτείνεται, αποτελώντας μία πανελλήνια, ανοιχτή πρόσκληση, με στόχο να φιλοξενήσει στους κόλπους του όλες ανεξαιρέτως τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον χώρο των ναυτιλιακών δραστηριοτήτων.

Το ισχυρό εθνικό μας κεφάλαιο, η ναυτιλία, με το πρώτο ελληνικό ναυτιλιακό της cluster, που εύστοχα ονομάστηκε «Maritime Hellas», μπορεί να σηκώσει την ελληνική σημαία, μπορεί να ταξιδέψει τη χώρα μας σε κάθε λιμάνι, να έχει μία δυναμική και επιτυχημένη παρουσία σε όλα τα ναυτιλιακά κέντρα του κόσμου. ○